

Nro. 52.

A' FELS. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBOL.

Indult Bétsből, Pénteken December 26-ik napján
1806-ik elztendőben.

B é t s.

Hazánk néhai édes anyjának a' ditső emlékeze-
tü Mária Therésiának még életben volt Fő Hertze-
gi magzatjai közzül ismét ki szollíta egygyet a' sen-
kinek kedvezni nem tudó halál. Maylandnak a'
mostani állapotja előtt volt Fő Kormányozója, Ki-
rályi Fő Hertzeg *Ferdinánd*, tegnap előtt délután
meghalálozott. — Ezen szomorú tárgyról a' jövő
alkalmatossággal bővebb előadást fogunk köteles-
ségünk szerént közleni.

Ugyan itt az Orosz fő rangú Követ Gróf Ra-
sumovszky ur kedves elete párja is kimúlt a' világ-
ból. —

E e e

Német Ország.

Gothából Nov. 29-kén. Azok között a' külömbkülömb fegyveres tsoportok között, a' melyek Frantzia országból jöven, itt a' nagy armada felé által takarodtak, megjegyzésre méltó volt különösen, egy 120 emberekből álló Kompania. Ez egy negyed része annak a' mostanság formálódott 480 emberekből álló seregnak, a' melly *Gens d'Arme d'Elite* nevezet alatt egy Császári valóságos Nemes Testörzö sereget formál, és négy Kompaniákra van felosztatva. A' Kompaniák Kapitányai Generálisi rangal bírnak; a' köz emberek mind Hadnagyok. Az ide érkezett Kompaniának Kapitánya a' régi hires *Montmorency* familiából való ember. Minnyájan igen gazdag házakból származott fiatal emberek; nem is vesznek-bé közikbe senkit, a' kinek leg alább 4000 Livra esztendőnként való jövedelme nintsen. A' formaruhájok setét zöld; gombjaik, kardjok-markolatja 's egyéb rajtá lévők, a' vállaikon lévő czifraság, 's több effélék, mind ezüstből állanak. A' lovaik vállogattak: Magok azonban nem kényesek. Lovaiakat magok tisztogatják, feresztik, és nyergelik; szénát, szalmát; és zabot a' magazinokból magok hoznak, etc.

Dresdából Décz. 17-kén. Szakszoniai Oberster Báró *Funk*, Posenből a' Fr. Császár fő hadiszállásáról jöven, és 12 posta legények által kísértetvén, azzal a' kedves hírrel lovagla-bé az estve ide, hogy a' Szakszoniával való békességet a' Császár megerősítette. Nagy és hosszás ágyudörög által adatott ezen hír düttára a' környéken lakó népnek.

Sléziában Nagy Glogau vára fetadta magát az

azt ostromló Würtembergi seregeknek. A' 3000 emberekből álló őrző sereg Décz. 3 kán jött ki a' várból, 's fegyverét letévén hadi fogságra vitetett. Bőséges eledel, munitzio, és 100 ágyuk találtattak a' várban.

Orosz Birodalom.

Pétersburgból Novemb. 15-kén. Az ágyuknak dörgése azzal az örvendetes híradással közönte ma réggel ezen fő város lakosait, hogy a' Császárné egy Nagy Hertzegaszszont szült ezen éj-jel. A' lakosok nagy örvendezéssel seregelnek a' Császári kastély felé és mindenek teszik a' készületeket, hogy estvére jutván kiki mi módon világo-sithassa - meg ablakait örömének kijelentésére leg illendőbben.

A' Rigai Kormányozó Gen. Gróf *Buahöwden* elútazott a' táborhoz.

Seregeink beszállottak Moldavába és Oláh országba.

Feldmarschal Gróf Kamenski a' Státustanáts tagjává neveztetett.

Továbbá sok Generálisok és Obersterek, a' kik az Udvari Ujságban név szerént elő számláltatnak, megditsérő jelentéseket kaptak a' Császártól, jó rendtartásokért, és minden tekintetben való magokmegkülömböztetésekért.

Frantzia Birodalom.

Napoleon Császárnak ilyen rendelése érkezett Posenből Párisba: — „

„Mi Napoleon, Frantziák Császára, Olasz Király, meghatároztuk és meghatározzuk, mint következik: — „1)ször. A' mi jó városunkban Párisban a' Magdalóna piatzán egy nagy emlékeztető alkotmány állittódjék fel a' Korona költségén, a' melly

a' nagy ármadiának légyen szenteltetve, ilyen homlokirással: — „*Napoleon Császár a' nagy ármadiához tartozó katonáknak.*“ — 2) Az alkotmány belső részében, márvány táblákra, az Úlmai, Austerlitzi, és Jénai tsatákban jelenvölt minden seregeknek és Regementeknek, arany táblákra az ezesteknek, ezüst táblákra pedig, a' Departamentók által adatott minden katonáknak neveik, jegyztessenek-fel. — 3) A' palotában köröskörül szemléltessenek az ezen tsatákban jelen völt Obertereknek álló képeik, és az ő kiálló betűkkel metizetett neveik, oly módon, hogy Brigadéros és Oszályos Generálisai körül özsze seregelve állva szemléltetődjenek. Azon Marschalloknak márványkőből való álló képeik, a' kik ezen tsatákban seregeket vezéreltek, az említett, a' palata belső részében állittassanak-fel. — 4)szor. A' nyert győzelmi jelek, zászlók, dobok, etc, az alkotmány belső részébe rakattassanak-le. — 5) Az Austerlitzi és Jénai tsatáknak napjain minden esztendőnként világosittassék-meg ezen alkotmány, és egy közönséges beszéd után, a melyben a' katonának szükséges virtusok és az ezen tsatákban elesett katonáknak ditséreteik mondatnak elő, Concert-muzsikálások légyenek. Előre mindenkor Concursus által határozottassanak-meg az ezen napon elmuzsikáltatandó nóták. A' helybe hagyást megérdemlő nótának jutalma 150 kettős aranyokból fog állani. Egyátallyában nem leszen szabad semezen beszédekben sem notákban (v. énekekben), tsak emlékezni is Napoleon Császárról. — 6)szor. Ezen végzésnek leg jobb módon lejendő végrehajtatása végett, haladék nélkül hirdettessen Concursust a' mi Belső Ministerünk azokra nézve, a' kik rajzolatokat készi-

tsenek. A' projektumokat 1807-ben Martziusig bé kell gyűjteni. A' munkának Május 1-ső napján el kell kezdődni, és 1809-ben készen kell lenni. Az alkotmány ne kerüljön többé 3 millióknál. 7) szer az alkotmányhoz meg kívántató költségekre esztendőnként 100,000 Livrák rendeltetnek. — 8) szor. Ezen emlekeztető alkotmányra a' Betsület légiónak Nagy Tanácsa tartozik gondot viselni. — 9) szer Ennek fel építettése a' Belső Ministerre és a' mi kintstár mesterünkre bizattatik. — *Napoleon.*

Folytatása a' Talleyrand és Fox között való levelezésnek :

4) — Aprilis 1-ső napján 1806. — „Uram! Mihelyest az Úr Mártz. 26-kán kelt levelét vettem, azonnal a' Császárhoz mentem, és szerentsésnek tartom lenni magamat, hogy az Urnak a' következő választ adhatom: A' Császár semmit nem kíván abból, a' mit Anglia bír. Ennek békessége lehetséges a' Frantzia Birodalommal, és állandó is lehet, ha ez annak belső dolgaiba nem avatkozik, ha az ő vámjait illető törvényeit és kereskedés béli jussait megszorítani nem törekedik, és zászlóit méltatlansággal nem illeti. Az Ur sok rendbéli közönséges beszédei által megmútatta, hogy jobban esméri Európának és Frantzia országnak közönséges állapotjokat, hogy sem meggyözetetni szüksége volna, affelől, hogy Frantzia ország nem kívánhat egyebet a' tsendességnél, és olyan környülállásoknál, hogy a' szorgalmatoskodásnak néki ülhessen. A' Császár nem hiszi azt, hogy ezen hadakozásnak oka, az Amiensi Kötésnek egy vagy más izikkelye lett volna: meg van ő F. ge gyözetetve a' felől, hogy ennek valóságos okát abban

kellene keresni, hogy nem állottunk reá egy olyan kereskedés béli egygyezésre, a' melly az ő F. ge népe kézmíveinek és szorgalmatosságának káros lett volna. Az Úr előtt vólt Ministerek azzal vádoltak bennünket, hogy mi mindent magunkévá akarunk tenni; Frantzia országban Angliát vádolják ezzel: jól van tehát! mi elégedjünk meg az egyenlőséggel. Mi soha számadást nem fogunk kívánni az Uraktól, arról, a' mit országaikban tsinálnak, az Urak se kívánnyanak tollünk számot arról, a' mit mi itthon mivelünk. Ez a' princzi-pium mind két részről igazságos, az okossággal megegyező, és hasznos. —

Azt kívánnya az Ur levelében, hogy az alku-dozás vége ne legyen állandóság nélkül való bé-kesség. Frantzia országnak java inkább függ a' tartos békességtől, mint a' másoké. A' fegyver-nyúgvás tsak ujj vesztségre való készület lenné-ki. Az Ur tudja hogy a' nemzetek, ezen tekin-tetben az egyegy emberekhez hasonlítván, éppen úgy hozzá tudnak a' hadakozás állapotjához, mint a' békességhez szokni. Fr. ország már minden vesz-tést érzett, a' mellyt érezhetett; mindenkör ál-tal szokott ő azon a' hadakozás 6 első hónapja alat esni. Mostanában már a' kereskedés és szor-galmatoskodás állapotja is öszsze tsapot a' mi ha-dakozásbéli környülállásinkal. A' két vagy három esztendeig tartó fegyvernyúgvás leg inkább ellen-kezne a' mi kereskedésbéli javunkal és a' Császár politikájával. Egy erős tengeri Hatalmasságnak közbejövételét a' mi illeti, ezt elfogadhatná a' Csá-szár, minthogy ezen esetben az Urak azon tárgya-akat köteleztetnének szemügyre venni, a' mellyek-

nek az Urakkal együtt lejendő eligazítottatásokat mi magunk is kívánjuk: hanem az a' Hatalmasság, a' kinek közbenjöveteleért az Ur emlékezik, nem ilyen tulajdonságú. Az Ur nem akar minket megtsalni, következésképpen jól által látja, hogy egy olyan Hatalmasságnak kezessége, a' kinek 200,000 katonája áll lábán, hanem semmi tengeri ereje nints, reánk és az urakra nézve telyességgel nem lehet egy forma. Egyéb eránt uram, az ur nyilatkoztatásában olyan és egyenesség és pontosság találtatik, a' m lyent mi az Ur udvarának vellünk való dolgaiban még soha nem szemléltünk. Kötelességemnek fogom esmérni, hogy hasonló egyenességgel és pontossággal éljek nyilatkoztatásaimban.

„Mi készek vagyunk békességet kötni az egész világgal. Senkit megtsalni nem akarunk: de azt sem akarjuk, hogy minket más megtsaljon; a' melyre azonközben nintseni sem ereje sem módja. Semmi emberi erő vissza nem vihet minket olyan kötésekre felett való értekezésekre, a' mellyek már bé töltödtek. A' Török birodalomnak egészsége, és tökéletes függetlensége, nemtsak valóságos kívansága a' Császárnak hanem az ő politikájának is leg keményebb pontja. Két megvilágosodott nemzetek az ő tulajdon hatalmuk és böltsességeik felől való jó vélekedés ellen vétenének, ha a' köztök való nagy pernek eligazítására messze lakó közbenjárót hívnának. A' békesség munkájához egyenesen magunk haladék nélkül hozzá kezdhethünk, ha azt az Ur Udvara igazán kívánja. A' kettőnek állapotja egymással megegyeztetethető, minthogy különböző tulajdonságú. Az Urak a' tengerek' urai; olyan nagy tengeri erővel bírnak, mint a' mennyivel a' több Hatalmasságok mind egygyütt. A' mi erőnk a' szá-

razon nagy: hanem itt többek is birnak éppen ilyen nagy erővel. Az Urak tengeri erejének nagysága a' mi kereskedésünket azonnal elnyeleti hadi hajos seregeik által, mihelyest hadat izenni tettik ellenünk. Gondólja é az Ur, hogy a' jozan okosság szerént várni lehessen azt, hogy a' Császár a' száraz Európát illető tekintetben magát az Urak szabad akaratjokra fogja bízni? Ha az Urak önnön erejek által a' tenger urai lévén, összsatsatolt hatalom által a' száraznak is urai akarnak lenni, így nem lehetséges a' békesség. A' Császár akár mely igen megszokta is mind azon útakon járni, a' mellyek néki a' nagysagra és ditsőségre alkalmatosságot mutatnak, tsak ugyan kívánnya az Angliával való békességet. Ő ember. Ennyi fáradozás után nyugodalmat kíván. Mint alattvalóinak attyok kívánnya, hogy a' mennyiben a' tisztességgel és a' jövőendő eránt való bátorsággal egygvézőleg megeshetik, őket a' békesség édességeinek és a' kereskedés hasznainak részeseikké tehesse. —

(A' többi következik.)

* *

A' 48 ik szám alatt költ Magy. Kurirnak utolsó lapján, a' 3 ik sorban ezen szó után *Posonyi* ezt is hozzá kellett volna tenni: és *Pesti*.

Az első könyvnek, t. i. az Innepi és Böjti Egyházi Beszédeknek nem 2 forint, hanem 1 for. és 30 kr. az árra. — Így kell a' 49. és 50-ik szám alatt költ darabokban is ezen Jelentést érteni.

* *

A' két innepnapokra nézve most tsak fél árús újsággal készünetett-el a' nyomtató.

P. D.